

Şuşa Şəhəri Günü: Azərbaycan qürurunun, mədəniyyətinin və zəfərinin simvolu

Əziz Şuşa, sən azadsan!
Əziz Şuşa, biz qayıtmışq!
Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!
Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir!
Qarabağ Azərbaycandır!

Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev

**Mehdi MEHDİYEV,
"Qarabağ müharibəsi əlləri,
veteranları və şəhid ailələri"
İctimai Birliyinin sədri**

Azərbaycan xalqının yaddaşına - əbədi həkk olunmuş 8 Noyabr tarixi - Zəfər Günü kimi - eyni zamanda Şuşa şəhərinin azad olunduğu və milli qürurumuzun bərpa olunduğu gündür. 2023-cü ildə Prezident cənab İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncamlı 8 noyabr "Şuşa şəhəri günü" kimi də qeyd olunmağa başlanılmışdır. Bu qərar təkə tarixi qələbənin rəmzi deyil, həm də Azərbaycan xalqının mədəni kimliyinin, mənəvi dirçəlişinin və dövlət müstəqiliyinin təntənəsidir.

"Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışq!" - bu sözlər Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident cənab İlham Əliyevin 8 noyabr 2020-ci ildə söylədiyi və hər bir azərbaycanının qələbənin qurur hissi oyadan tarixi bəyanat kimi yadda qalıb. Şuşanın azad edilməsi ilə Azərbaycanın suverenliyi tam bərpa olunmuş, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda 30 il davam edən mübarizə öz müdrik və ədalətli sonluğunu tapmışdır.

Qarabağ Zəfərinin en uca nöqtəsi 2020-ci il noyabrın 8-də baş vermiş Şuşa əməliyyatı oldu. Azərbaycanın qəhrəman əsgərləri və zabitləri sildirilmə qayalardan, meşələrdən keçərək Şuşa şəhərinə daxil oldu və onu düşməndən azad etdilər. Bu əməliyyat həm hərbi strategiyanın, həm də xalqın birliyinin təntənəsi idi.

Prezident cənab İlham Əliyev dəfələrə qeyd etmişdir ki, "Şuşasız bizim işimiz yarımcıq qalardı". Bu, yalnız strateji hədəf deyil, həm də mənəvi borc idi - Ulu Öndər Heydər Əliyevin arzusu və vəsiyyəti idi. Prezident cənab İlham Əliyev atasının başladığı işi uğurla başa çatdıraraq Azərbaycan tarixində əbədi olaraq Müzəffər Ali Baş Komandan kimi öz yerini aldı. Şuşanın azadlığı ilə ədalət bərqərar oldu, Azərbaycanın əzəli torpaqları üzərində dövlət suverenliyi tam təmin edildi. Bu zəfərin nəticəsində Ermənistanın işğalçı siyasetinə son qoyuldu və beynəlxalq hüququn prinsipləri bərpa edildi.

İşğaldan azad edildiyi gündən etibarən Şuşada bərpa-quruculuq işləri misilsiz miqyasda həyata keçirilir. Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şəhərin infrastrukturunun yenidən qurulması, tarixi abidələrin bərpası və

müasir sosial obyektlərin tikintisi böyük vüsət alıb. Bu illər ərzində Şuşada yollar, körpülər, məktəblər, xəstəxanalar, mehmanxanalar, mədəniyyət və turizm obyektləri inşa olunmuşdur. Xüsusilə, "Zəfər Yolu" - ığid əşqərlərimizin Şuşaya çatdığı tarixi cığırın yerində salınmış avtomobil yolu - həm zəfərin, həm də bərpa prosesinin simvoluna çevrilmişdir.

Prezidentin 2024-cü il oktyabrın 21-də təsdiqlədiyi "Şuşa şəhərinin 2040-ci ilədək Baş planı" şəhərin gələcək inkişafını sistemli şəkildə təmin edəcək sənəddir. Bu plan tarixi simanın qorunması ilə müasir şəhərsalma

leyə yüksəltmiş, regionda sülh və sabitliyin əsas təminatına çevrilmişdir. Sonrakı illərdə Şuşa beynəlxalq tədbirlərin, konfransların və zirvə görüşlərinin mərkəzine çevrildi. Burada Türk Dövlətləri Təşkilatının Zirvə görüşü, İSESCO-nun, TÜRKSOY-un və digər nüfuzlu qurumların tədbirləri keçirildi. Şuşa artıq diplomatik dialoqun və mədəniyyətin qovuşduğu bir məkandır.

Şuşanın azad edilməsindən sonra şəhərin bərpası istiqamətində aparılan işlər həm dövlət, həm də Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə geniş vüsət almışdır. Molla Pənah Vəqifin muzey-məqbərəsi, Natəvanın sarayı, Üzeyir Hacıbəylinin və Bülbülün ev-muzeyləri, Yuxarı və Aşağı Gövhər Ağa məscidləri, Saatlı və Mamayı məscidləri, Mehmandarovların malikanəsi kimi abidələr bərpa edilərək əvvəlki əzəmətinə qovuşdurulmuşdur.

Hər bir açılış mərasimində Prezident cənab İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva şəxsən iştirak etmiş, bu işlərin həm dövlət, həm də milli mənəviyyat baxımından əhəmiyyətini vurğulamışdır.

Bu gün Şuşada keçirilən "Xarıbülbül" festivalı, Vaqif Poeziya Günləri, Qlobal Media Forumu kimi tədbirlər şe-

prinsiplərinin və ekoloji balansın vəhdətini eks etdirir. Şuşa şəhəri əsrlər boyu Azərbaycanın mədəniyyət beşiyini kimi tanınır. Burada Üzeyir Hacıbəyli, Bülbül, Xurşidbanu Natəvan kimi dahlər yetmiş, Şərqiñ musiqi və ədəbiyyat tarixində unikal iz buraxmışlar. 2021-ci ildə Prezident cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Şuşa şəhəri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilmiş, elə həmin ilin mayında qəbul edilən qanunla bu status hüquq təsbitini tapmışdır. Bu mühüm qərar Şuşanın həm milli, həm də beynəlxalq miqyasda tanınmasına böyük təkan verdi. Ardınca 2022-ci ildə Şuşa "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı", 2024-cü ildə isə "İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edildi. 2026-cı ildə isə şəhər iqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının turizm paytaxtı olacaq. Bu titullar Şuşanın artıq regional deyil, qlobal mədəniyyət mərkəzini keçirəcəkini təsdiqləyir.

Şuşa həm də Azərbaycanın diplomatik və siyasi həmərəliyinin rəmziidir. 2021-ci il iyunun 15-də burada Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri arasında "Şuşa Bəyannamesi" imzalanmışdır. Bu sənəd iki qardaş ölkə arasında müttəfiqlik münasibətlərini yeni mərhə-

hərin mədəni dirçəlişinin real göstəricisidir.

Şuşa bu gün Azərbaycanın yeni inkişaf fəlsəfəsinin təcəssümüdür. Şəhər artıq təkçə Qarabağın deyil, bütün türk və islam dünyasının mənəvi paytaxtına çevrilib. Burada həyata keçirilən layihələr dövlətimizin gücünü, xalqın iradəsini və birləşməni nümayiş etdirir. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin sözleri ilə desək: "Şuşa indi azaddır! Biz Şuşaya qayıtmışq! Biz bu tarixi qələbəni döyük meydanında qazanmışq!"

8 Noyabr - Şuşa şəhəri günü yalnız bir tarix deyil, həm də Azərbaycan xalqının milli kimliyinin, döyük əzminin, mədəni ərisinin və yenilməz ruhunun simvoludur. Şuşa həm tarixin yaddaşı, həm də geleceyin bələdçisidir. Burada atılan hər addım, salınan hər bina, ucaldılan hər abidə Azərbaycan xalqının azadlıq, suverenlik və müstəqillik ideallarının canlı təzahürür.

Prezident Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Şuşa bu gün Azərbaycanın qurur qalası, türk birliyinin simvolu və mədəniyyətin parlayan incisi kimi yenidən doğulur.